

STANOWISKO KRAJOWEGO ZJAZDU DELEGATÓW „USŁUGI PUBLICZNE NALEŻĄ DO WSZYSTKICH”

PROJEKT STANOWISKA NR 3 „USŁUGI PUBLICZNE NALEŻĄ DO WSZYSTKICH. NIE DLA PRYWATYZACJI!”

W ostatnich latach, wraz z zaostrzającym się kryzysem finansów publicznych, szczególnie silnie daje się odczuć presja ze strony władz na prywatyzację i komercjalizację sektora usług publicznych. Transport, mieszkalnictwo, służba zdrowia, usługi komunalne, edukacja, opieka i kultura są bezustannie zagrożone „restrukturyzacją”, planami „podniesienia efektywności”, „racjonalizacją kosztów” – pod tymi eufemizmami najczęściej kryje się polityka likwidacji uznanych za „nierentowne” instytucji usług publicznych, sprzedaż pozostałych podmiotom prywatnym i wprowadzanie bądź podwyższanie opłat za korzystanie z nich. Polityka ta przynosi z jednej strony drastyczne pogorszenie warunków pracy pracowników i pracownic sektora usług publicznych (najlepszym przykładem jest omijanie Karty Nauczyciela przez samorzady, które przekształcają szkoły i placówki edukacyjne w podmioty „społeczne” lub prywatne), a z drugiej – poprzez wzrost opłat obciąża budżety domowe nas wszystkich. Ponieważ w dużej mierze pracownicy i pracownice usług publicznych wykonują pracę, którą określić można jako pracę reprodukcyjną (opieka, zdrowie, edukacja), ograniczenie dostępu do usług publicznych oznacza zwiększenie obciążenia pracą kobiet.

Przyczyny ataków na usługi publiczne tkwią z jednej strony w neoliberalnych dogmatach, które stanowią podstawę polityki praktycznie wszystkich głównych sił politycznych w Polsce, a z drugiej – w kryzysie budżetów samorządów wywołanym obniżką podatku dochodowego w 2008 r. (z której skorzystało jedynie 5% najbogatszych podatników i która przyniosła samorządom straty szacowane rocznie na 3 mld. zł) oraz szeroko zakrojonymi wydatkami na różnego typu „igrzyska” (Euro 2012, różnego typu infrastruktura „promująca miasta” w rodzaju parków fontann czy pobieżnej rewitalizacji zabytkowych kamienic).

Procesy prywatyzacji i komercjalizacji usług publicznych traktujemy jako przerzucanie na społeczeństwo kosztów kryzysu finansów publicznych oraz celowe pogłębianie przez władze krajowe i samorządowe nierówności społecznych. Takiemu stanowi rzeczy przeciwstawiamy wizję opartą o:

- zmianę priorytetów budżetów (tak krajowego, jak i budżetów samorządowych) i przeorientowania ich na zaspokajanie w pierwszej kolejności potrzeb socjalnych społeczeństwa, a nie luksusowych, spektakularnych inwestycji;
- odwrócenie tendencji z ostatnich lat polegającej na redukcji obciążeń podatkowych dla najlepiej zarabiających, co skutkuje cięciami wydatków na cele socjalne (w tym, przede wszystkim usługi publiczne);
- zwiększenie finansowania usług publicznych, aby zapewnić ich odpowiednią jakość i dostępność oraz rozwijać infrastrukturę niezbędną do utrzymania i oferowania usług publicznych przez wspólnoty samorządowe;
- zachowanie publicznej formy własności usług publicznych i redukcję do minimum jakichkolwiek bezpośrednich opłat za korzystanie z nich;
- demokratyzację zarządzania usługami publicznymi – na poziomie zakładu pracy poprzez zwiększenie znaczenia głosu pracowników i pracownic oraz klientów/osób korzystających z usług, a na poziomie samorządowym poprzez demokratyzację procesu ustalania budżetów instytucji samorządowych.

Obrona usług publicznych przed prywatyzacją oraz sprzeciw wobec prób komercjalizacji tego sektora stanowią w chwili obecnej priorytet dla OZZ Inicjatywa Pracownicza – domagamy się radykalnej zmiany polityki władz krajowych i samorządowych w tej dziedzinie i zapowiadamy wsparcie wszelkich protestów i inicjatyw zmierzających do zachowania publicznego charakteru usług publicznych.